

A
MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG
HÍREI

2024.
JANUÁR

TARTALOM

RENDEZVÉNYNAPTÁR	1
PARTNER SZERVEZETÜNK RENDEZVÉNYE	2
Bizonyosságok és bizonytalanságok a tudományban c. konferencia	2
ELŐZETES ÉRTESEÍTÉSEK	3
XLI. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS SZOLNOKON	3
NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK	10
BESZÁMOLÓK	11
TÁRSASÁGUNK ESEMÉNYEI	11
Kibővített elnökségi ülés	11
Elnökségi ülés	11
Lászlóffy – Mosonyi diplomamunka pályázat eredményhirdetése	14
Sajó Elemér pályázat eredményhirdetése	14
Hydrologia Hungarica Alapítvány kuratóriumi ülése	15
Szeniorok köszöntése	15
FELHÍVÁSOK	16
PÁLYÁZATOK	16
Pályázati felhívás a 2024. évi Lampl Hugó Emlékplakett elnyerésére	16
Javaslatkérés társasági kitüntetésekre	17
Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíj pályázat	19
Sajó Elemér pályázat	21
Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázat	21
TÁJÉKOZTATÓK	23
ÚJ CIKKEK	23
MEGJELENT A VÍZÜGYI KÖZLEMÉNYEK 2023. ÉVI 1. FÜZETE	25
ÚJ JOGSZABÁLYOK	25
ÉVFORDULÓK	26
SZEMÉLYI HÍREK	29
KITÜNTETÉSEK	29
MEGEMLÉKEZÉSEK	30

A Magyar Hidrológiai Társaság elérhetőségei:

1091 Budapest, Üllői út 25. IV. ☎ (1) 201-7655; 📠 (1) 202-7244; ✉ titkarsag@hidrologia.hu

RENDEZVÉNYNAPTÁR

2024. január

Időpont	Hely	Cím/téma	Rendező	Információk
január 23. kedd 14 ⁰⁰	Sopron Soproni Vízmű kultúrterme Bartók Béla u. 42.	Előadóülés: Sopron, villa-sori víztároló medence bővítése Új Citadella víztároló medence	Soproni TSz. Vízellátási Szo.	Ea.: Schlosser Zoltán (vízellátási üzemmérnökség vezető-helyettes, Soproni Vízmű Zrt.) Jancsó Béla (Főmterv Zrt.)
január 26. péntek 13 ⁰⁰	Budapest OVF székház tanácsterem + online Márvány u. 1/d	Előadóülés: Múlt - jelen – jövő 1. A Magyar Hidrológiai Társaság alakuló közgyűlése 75 évvel ezelőtt 2. Az elmúlt időszak változásai a felszíni és felszín alatti vízhasználatokkal kapcsolatos ügyintézkések, illetve elérhető információk tekintetében	Vízgazdálkodási Szo.	Ea.: 1. Fejér László 2. Domonyikné Koleszár Judit (ÉMVIKIG) <i>Az online elérhetőségét biztosító linket az előadást megelőző napon teszik közzé az MHT honlapján.</i>

Ea: Előadó Hsz: Hozzászóló E: Elnök Szo: Szakosztály TSz: Területi Szervezet ŰSz: Üzemi Szervezet

PARTNER SZERVEZETÜNK RENDEZVÉNYE

Bizonyosságok és bizonytalanságok a tudományban c. konferencia

A Magyar Természettudományi Társulat „Bizonyosságok és bizonytalanságok a tudományban I-IV.” c. konferenciasorozatának első rendezvénye.

Társrendező: Magyar Természettudományi Múzeum

A konferenciasorozat fővédnöke: Prof. Dr. Réthelyi Miklós, az MTA doktora, az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság elnöke

Időpont: 2024. január 30. 10:00 – kb. 13:30 (érkezés, regisztráció 9:30-tól)

Helyszín: a Magyar Természettudományi Múzeum Semsey-terme
(1083 Budapest, Ludovika tér 2-6.)

Program:

10:00 Bevezető gondolatok, köszöntő:

Prof. Dr. Rosivall László, az MTA doktora, professor emeritus (Semmelweis Egyetem, ÁOK)

Dr. Tardy János, PhD, c. egyetemi tanár, az MTT üv. elnöke

Előadások I. – Levezető elnök: Prof. Dr. Sótónyi Péter, az MTA rendes tagja, rector emeritus, az MTT tb. elnöke (Semmelweis Egyetem)

10:15 – 10:30 Prof. Dr. Miklós László, geográfus, a tudományok doktora (Szlovákia), az MTA külső tagja, SzTA Tájékológiai Intézete, Pozsony): „*Fenntartható a fenntartható fejlődés és növekedés?*”

10:30 – 10:45 Prof. Dr. Boros G. László, orvos, biokémikus, egyetemi tanár, az MTT Orvos-egészségügyi Szakosztály társelnöke (Kaliforniai Egyetem, UCLA): *Repedés az evolúción*

10:45 – 11:00 Dr. Bergmann Annamária, főorvos (Hévízi Szent András Reumakórház és Gyógyfürdő): *Kincses víz – vízkincs. A gyógyvíz hatására kialakult panaszmentesség bizonyos, vagy bizonyítani kell?*

11:00 – 11:20 Kérdések, hozzászólások és válaszok

11:20 – 11:40 Kávészünet

Előadások II. – Levezető elnök: Prof. Dr. Gábris Gyula, professor emeritus, az MTA doktora, az MTT alelnöke (MTT – ELTE TTK)

11:40 – 11:55 Prof. Dr. Sümegei Pál, geológus, tszv. egyetemi tanár, az MTA doktora (Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar, Földtani és Őslénytani Tanszék): *Mítosz vagy valóság? A globális éghajlati változásról negyedidőszaki geológiai és őslénytani adatok alapján*

11:55 – 12:10 Prof. Dr. Szarka László Csaba, geofizikus, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja: *Jégre vinni, vagy megtörni a jeget?*

12:10 – 12:25 Prof. Dr. Kordos László, geológus, paleontológus, az MTA doktora: *Az őslények ikonográfiai átváltozásai – tényekből mesék*

12:25 – 12:40 Prof. Dr. Dévai György, ökológus, hidrobiológus, professor emeritus, az MTA doktora, az MTT Biológiai Szakosztály elnöke (Debreceni Egyetem,

TTK, Hidrobiológiai Tanszék): *Sarkalatos hidroökológiai különbségek a víztér-típusológiai fogalmak értelmezésében*

12:40 – 13:00 kérdések, hozzászólások és válaszok

A Konferencia szervezői:

Prof. Dr. Dévai György, az MTA doktora, az MTT Biológiai Szakosztály elnöke,

Prof. Dr. Gyulai Ferenc, az MTA doktora, az MTT Biológiai Szakosztály társelnöke,

Dr. Tardy János, PhD, c. egyetemi tanár, az MTT üv. elnöke.

A rendezvényen a részvétel ingyenes, de a várható nagy érdeklődésre tekintettel és a terem befogadóképességének korlátozottsága okán feltétlenül előzetes regisztrációhoz kötött. *Jelentkezni 2024. jan. 15-ig lehet, de túljelentkezés esetén a regisztráció korábban lezárul.*

Regisztráció: <http://mte.hu/?q=bizonyosságok-2024-regisztracio>

A Konferencia megrendezését az Agrárminisztérium Természetvédelmi Államtitkársága, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és az NKA Ismeretterjesztés és Környezetkultúra Kollégiuma támogatta.

* * *

ELŐZETES ÉRTEŚÍTÉSEK

XLI. Országos Vándorgyűlés Szolnokon

A Magyar Hidrológiai Társaság XLI. Országos Vándorgyűlését Szolnokon rendezzük meg **2024. július 3. és 5. között.**

Folyik a Vándorgyűlés szakmai és szervezési előkészítése. Reméljük, hogy tagtársaink tanulmányaikkal tevékenyen hozzájárulnak a rendezvény sikeréhez. A beérkezett javaslatok alapján 6 témakörben irányozzuk elő szekcióülések megrendezését.

A tervezett 6 témakört és az azokon belül megvitatásra javasolt kiemelt témákat az alábbiakban tesszük közzé:

1. Vízkárelhárítási szekció

Témakörök: árvízvédelem és árvíz elleni védekezés, belvív elleni védekezés, aszálykárelhárítás, települési vízkár elhárítás, villám árvizek, előrejelzés, vízminőségi kárelhárítás, eszakterületeken monitoring rendszerek és adatfeldolgozás fejlesztése, a létesítmények üzemeltetése és fenntartása, kutatás-fejlesztés, modellezés, innováció, oktatás, vízügy történet, jogi, közgazdasági és szabályozási kérdések.

1.1. Merre tart az árvízvédelem?

- a.) Mi változott az árvízi kockázatkezelésben? A differenciált árvízvédelem alapjai
- b.) Nagyvízi mederkezelési beavatkozások nehézségei
- c.) A 2023-as árvízvédekezések tapasztalatai

1.2. Folyó- és tógazdálkodás időszerű kérdései:

- a.) Süllyedő kisvízszintek, folyóink hajózhatósága, nemzetközi elvárások

- b.) A vízenergia hazai hasznosításának lehetőségei
- c.) Nagy tavaink (Balaton, Velencei-tó, Tisza-tó) vízminőségi és vízkészlet-gazdálkodási kérdései
- 1.3. Aszálykár-elhárítás vízügyi lehetőségei
- 1.4. Feladatmegoszlás a települési vízkárelhárításban
 - a.) Villámárvizek kihívásai, riasztás vagy előrejelzés
 - b.) Kisléptékű, természetközeli beavatkozások; jó gyakorlat, tapasztalatok
- 1.5. Belvízvédekezés új szemlélettel: megelőző belvízvédelem, vízrendezési művek üzemeltetése
- 1.6. Kihívások a vízminőségi kárelhárítás területén:
 - a.) Szennyvíztelepek bevezetési által okozott szennyezések kezelése
 - b.) Szándékos károkozás felderítése, a kárelhárítás költségeinek áterhelése
- 1.7. A vízkárelhárítás vízügytörténeti emlékei

2. Vízkészlet-gazdálkodási szekció

Témakörök: felszíni vízkészlet-gazdálkodás, felszín alatti vízkészlet-gazdálkodás, szennyvizekkel való gazdálkodás, (vizet a tájba program) szakterületeken a létesítmények üzemeltetése és fenntartása, kutatás-fejlesztés, modellezés, innováció, oktatás, vízügyi történet, jogi, közgazdasági és szabályozási kérdések.

A alszekció: Felszíni vízkészlet-gazdálkodás témakörök

- 2.1. Vízpótlás és/vagy vízvisszatartás – a vízgazdálkodás hatékony eszközei helyi és térségi szinten
- 2.2. Felszíni és felszín alatti vízkészletek összefüggései – a vízjárás megváltozásának hatása a felszíni és felszín alatti készletekre, azok kapcsolatára; többlet és hiány egyidejűsége
- 2.3. Tározás a mederben és az ártéren – jó gyakorlatok nemzetközi kitekintéssel
- 2.4. Vízkészlet-megosztás a határtérségben – vízkészlet-gazdálkodás a határvizeken, egyezmények, előírások és jó gyakorlatok, negatív tapasztalatok, megoldási lehetőségek
- 2.5. A modellezés szerepe és fejlesztési lehetőségek a vízkészlet-gazdálkodásban
- 2.6. A vízkészlet-gazdálkodás jogi, szabályozási és közgazdasági vonatkozásai – jelenlegi gyakorlat, jövőbeni lehetőségek vízkészlet-gazdálkodási szempontból "feszített" vízgyűjtőkön
- 2.7. Mire lehet jó és mire nem a mesterséges intelligencia? – az MI nyújtotta lehetőségek a vízkészlet-gazdálkodásban
- 2.8. Vízügy történet – Legyünk büszkék elődeinkre! Mit és miért építettek elődeink, tudjuk-e használni a múlt mérnökeinek tudását a 21. században?

B alszekció: Felszín alatti vízkészlet-gazdálkodás témakörök

- 2.9. A felszín alatti vízkészletek összefüggése a felszíni vízkészletekkel, beleértve a légköri vízkészleteket is.
- 2.10. A felszín alatti vizeket monitorozó rendszerek jelentősége, tervezése, kivitelezése, üzemeltetése, adatainak felhasználása.

- 2.11. A víztermelő létesítményekkel kapcsolatos kutatások, fejlesztések, azok megvalósíthatósága, gyakorlati haszna.
- 2.12. A védőidomok/védőterületek kijelölésének buktatói karsztos területeken, megoldási javaslatok.
- 2.13. A felszín alatti vízkészletek változásának természeti és antropogén okai, mértéke, teendők a hosszútávú fenntarthatóság érdekében.
- 2.14. A felszín alatti hálózati csövesztések okai, mértéke, következményei, a károkozás csökkenthetősége, gazdasági vonzatai.
- 2.15. A vízgazdálkodási törvény utóbbi években történő korrekcióinak hatása a felszín alatti vízkészletek ismeretességi szintjére, a vízminőségre és a felszín alatti vízgazdálkodásra.
- 2.16. A közép és felsőfokú oktatás helyzete, képzési igények és lehetőségek, a vízügyi szakma társadalmi elfogadottsága.
- 2.17. Vízügy-történeti adatok, adalékok és történekek a felszín alatti vízgazdálkodás mindenkori korszerűsítése érdekében.

3. Területi vízgazdálkodási szekció

Témakörök: aszály elleni védelem fejlesztése, folyó- és tógazdálkodás, dombvidéki vízrendezés, vízviszatartás és tározás sík- és dombvidéken, melioráció, kis és nagyműtárgyak, öntözésfejlesztés, vízpótló rendszerek, vízátervezések, holtág hasznosítás szakterületeken a létesítmények üzemeltetése és fenntartása, kutatás-fejlesztés, modellezés, monitoring rendszerek, innováció, oktatás, vízügy történet, jogi, közgazdasági és szabályozási kérdések.

Valamennyi, a fenti szakmai területek tekintetében várjuk a dolgozatokat, de kiemelten felhívjuk a figyelmet az alábbi témákat feldolgozó tanulmányok elkészítésére és benyújtására:

- 3.1. Az aszály elleni védelem, vagyis a prevenció tekintetében egyre nagyobb média visszhangot kap a „vizet a tájba” elnevezésű program. Ennek részletei azonban nagyon sok, elsősorban vízügyi szakmai vélemény szerint, tisztázatlan. Úgymint műszaki megoldások, területi fogadtatás problémái, gazdaságosság, kedvező hatás időigénye és a sikeresség kockázatai stb. megoldásra várnak. Az emelt szintű vízterek létrehozása ebben a célrendszerben továbbra is az elutasított beavatkozások között szerepel. Mi erről a szakma igazolható véleménye, tapasztalata? Várjuk a társterületek, elsősorban a mezőgazdaság és talajtan szakértőinek megnyilvánulását is a táblán belüli vízviszatartás jó gyakorlatának bemutatásában.
- 3.2. A melioráció a '80-as évek hazai nagyberuházása volt, amikor több 10 milliárd Ft-ot költött az állam a mezőgazdasági területek javítására, talajerő visszapótlására, vízrendezésre (benne a drénezés és mélylazítás) és az öntözés fejlesztésére. Mára a melioráció, mint olyan, nem szerepel a mezőgazdaság fejlesztésének eszköztárában és a korábban végzett ilyen beavatkozások sorsa is bizonytalan. Mi a lehetséges és szükséges gazdaságilag is támogatható intézkedés a melioráció területén? Kinek a feladata ez? Mennyiben segíthetné a melioráció gyakorlatának visszaállítását az aszályérzékenység csökkentését?
- 3.3. A holtágakkal kapcsolatos beavatkozási igény társadalmi méretekben is egyre hangsúlyosabb. És a szakma mit tud erről? Mit mondott és tett 1995-ben a holtág re-

habilitációs program keretében? Milyen munkák és hogyan indultak, vagy nem indultak el ezen a területen, mit mondott a törvény a holtágak tulajdonjogáról és miért siklott mindez ki? Megint a vízügynek magyarázzák azt, amit a vízügy már kitalált, vagy mégsem erről van szó? Az utóbbi egy-két évtizedben a holtágak vízellátása tovább romlott. Milyen műszaki megoldások jöhetnek szóba a vízellátás stabilizálása érdekében? Az elmúlt években kutatási program indult a hullámterek ökoszisztémaszolgáltatásának felmérésére. Hogyan segítheti a tudomány a holtágak helyzetét?

- 3.4. Az eróziós jelenségek egyre szembe ötlőbbek. Humusznélküli feltalajok, elfajuló patakmedrek, feltöltődő völgyzárógátas tavak, megnövekedett helyi vízkárok. Úgy tűnik mintha a dombvidéki üzemi vízrendezés gyakorlata a feledés homályába merült volna. Mit kellene tenni, hogy a domboldali vízrendezési feladatokat okszerűen elvégezzék az érintettek?
- 3.5. A térségi vízátvezetések tervezésének hőskorát éljük. Gyógyírt jelenthet ez minden vízhiányos területnek? A 2022. évi aszály intő jel volt a vízkészletek szűkösségére. Lesz elegendő víz az átvezetésekhez egy komolyabb hidrológiai aszály idején? Hogyan lehet és kell felkészülni az ágazatok vízért folytatott versenyére?

4. Települési vízgazdálkodási szekció

Témakörök: víziközmű hálózati fejlesztés, ivóvíztisztítás, csatornázás és szennyvíztisztítás, szennyvíz elhelyezés, hasznosítás, csapadék hasznosítás és elvezetés, kül- és belterületi kapcsolatok a vízgazdálkodás érdekében, balneotechnikai problémák és fejlesztések, vízbázis védelem, integrált települési vízgazdálkodási tervezés, e szakterületeken a létesítmények üzemeltetése és fenntartása, monitorozás, kutatás-fejlesztés, modellezés, innováció, oktatás, vízügy történet, jogi, közgazdasági és szabályozási kérdések.

- 4.1. Felkészülés az 5/2023. (I.12.) Kormányrendelet által előírt ivóvíz minőségi követelmények teljesítésére
- 4.2. Az Ivóvíz-minőség javító program tapasztalatai
- 4.3. Felszíni víztisztítás aktuális problémái
- 4.4. Aktuális vízbázis védelmi kihívások
- 4.5. Integráció és finanszírozás, a megoldás lehetőségei
- 4.6. Víz 4.0, SMART CITY, SMART WATER megoldások
- 4.7. Digitális ikrek a települési vízgazdálkodásban
- 4.8. A mesterséges intelligencia alkalmazásának lehetőségei a települési vízgazdálkodásban
- 4.9. A tervezés forradalma, BIM a közmű tervezésben
- 4.10. Csapadékvíz-gazdálkodás;
- 4.11. Csatornahálózatok üzemeltetésének, karbantartásának aktuális kérdései
- 4.12. Ipari eredetű szennyvizek anaerob tisztítása
- 4.13. 91/271 EGK irányelv változásával összefüggő kérdések
- 4.14. Szennyvíztisztító telepek üzemeltetésének optimalizálása:
 - a) Növényi tápanyagok eltávolításának optimalizálása. Kis- és nagy szennyvíztisztító telepeken alkalmazható megoldások;
 - b) A fonalas baktériumok visszaszorításának lehetőségei;

- c) Energiatakarékos megoldási lehetőségek;
 - d) A szennyvíztisztítás megújuló energiaforrásai (biogáz, hőszivattyú, vízerőmű)
- 4.15. Mikroszennyezők, mikroműanyagok mintavételezési és mérési lehetőségei
- 4.16. Az iszapkezelés és hasznosítás lehetőségei:
- a) Rothasztók üzemeltetési tapasztalatai;
 - b) Az anaerob iszapkezelés és egyéb szerves hulladékok kezelésének összekapcsolása

5. Vízhasználat és környezete szekció

Témakörök: természetvédelem fejlesztésének irányai, környezetvédelem, tájhasználat (váltás), vizes élőhely-védelem, limnológia, vízmikrobiológia, halászat, vízi turizmus, turizmus, erdészet és víz kapcsolat, vadgazdálkodás és a víz, hajózás, idegenforgalom, hullámterek hasznosítása és használata, geotermikus energia használata, szakterületen a létesítmények üzemeltetése és fenntartása, kutatás-fejlesztés, modellezés, innováció, oktatás, vízügy történet, jogi, közgazdasági és szabályozási kérdések.

- 5.1. Egy terület/régió vízhasználatának és vízkészleteinek, valamint azok környezetiükkel kapcsolatos interakcióinak a bemutatása, trendek, előrejelzések, esetleges konfliktusok és megoldási lehetőségek felvázolása
- 5.2. Valamely tényleges vízhasználat környezeti hatásainak komplex elemzése és bemutatása
- 5.3. Példa a természeti, társadalmi és gazdasági környezet elvárásait egyaránt figyelembe vevő vízhasználatra (jó gyakorlat bemutatása)
- 5.4. Valamely tervezett, jelentős léptékű energetikai, ipari, mezőgazdasági vagy idegenforgalmi beruházás elemzése a vízhasználat és annak várható környezeti hatása nézőpontjából
- 5.5. Adott vízgyűjtőn az ökológiai vízigények kielégítettségének értékelése hidrológiai és/vagy biológiai módszerek segítségével, különös tekintettel a vízhasználatok hatásaira
- 5.6. Adott vízgyűjtőn a víztől függő ökoszisztéma szolgáltatások időbeni változása és azok összefüggései a releváns vízhasználatokkal
- 5.7. Valamely vízhasználati típus jogi/gazdasági szabályozásának áttekintése, lehetséges problémák/ellentmondások feltárása, javaslat megoldásra
- 5.8. Egy konkrét vízhasználati típus fejlődésének technikatörténeti áttekintése, a folyamatban lévő és a jövőben várható innováció bemutatásával
- 5.9. Vízhasználatok és környezetük közötti kölcsönhatások vizsgálata hidroinformatikai megoldásokkal (távérés, távérzékelés, előrejelzés, modellezés, MI alapú adatelemzés stb.)
- 5.10. Lápi élőhelyek felmérése, rehabilitációjuk, vízhasználatuk, vízutánpótlási lehetőségeik (pl. MAR - Managed Aquifer Recharge). A témához kapcsolódó kutatási, beruházási eredményekről történt beszámolót, illetve tudományos előadásokat várjuk (botanikai, zoológiai, mikológiai, mikrobiológiai, hidrogeológiai, geológiai, tájtörténeti, de akár turisztikai megközelítésben is) adott élőhelyekről. Javasolt élőhelyek: magyarországi láptavak, úszólápok, tőzegmohalápok (moshosok), síklápok (rétlápok), láperdők-lápcserjések, forráslápok
- 5.11. Árterek rehabilitációja: vízvisszatartás, ártéri gazdálkodás, élőhely-védelem

5.12. Ivóvízbázist jelentő vizes élőhelyek kutatása, kezelése és védelme, a klímaváltozás fenyegető hatásai

6. Mesterséges intelligencia, digitalizáció szekció

Témakörök: új alkalmazások, deep learning alapú vizsgálatok hasznosítási lehetőségei a vízügyi szolgálatában

A szekcióba elsődlegesen olyan dolgozatokat várunk, amely a vízgazdálkodás területén az adat-vezérelt feldolgozások, a mesterséges intelligencia (azon belül pl. a gépi tanulás/mélytanulás) alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat összegeznek, osztanak meg. A vízgazdálkodás valamennyi területe érintett a folyamatok megfigyelését célzó monitoring és modellezési rendszerek alkalmazásával. A monitoring rendszerek nagymennyiségű adatok szolgáltatnak a vízgazdálkodás szakterületeinek folyamatiról, azonban ezen adatok sokszor csak elvétve hasznosulnak. A nagymennyiségű adat lehetőséget biztosít(hat) a folyamatosan változó természeti és antropogén környezeti változások hatásainak nyomon követésére, azok várható következményeinek előre jelzésére. A mesterséges intelligencia nemcsak mérési és adatelemzési feladatokban, hanem szimulációs területen is kiaknázható, mivel tanító adatként akár modelladatokat is használhatunk.

A szekció keretein belül az alábbi témákkal kapcsolatban várjuk a dolgozatokat:

- 6.1. Adatvezérelt feldolgozási eljárások alkalmazási lehetőségei és korlátai a vízgazdálkodásban
- 6.2. Új adatvezérelt feldolgozási eljárások
- 6.3. Alkalmazási lehetőségek a települési, vagy ipari vízgazdálkodás területén
- 6.4. Alkalmazási lehetőségek a területi vízgazdálkodásban
- 6.5. Adatvezérelt eljárások a folyami hordalék vizsgálatával kapcsolatban
- 6.6. Hidrológiai idősorok feldolgozási lehetőségeinek új távlatai
- 6.7. A numerikus modellezési eljárások és az adatvezérelt feldolgozások hatékonyságának összehasonlítása
- 6.8. Mesterséges intelligencia alkalmazása a mezőgazdasági vízgazdálkodásban
- 6.9. Mesterséges intelligencia alkalmazása a felszín alatti vizek témakörében
- 6.10. Adatvezérelt feldolgozások a hidrometeorológia és a meteorológia területén
- 6.11. Objektumfelismerő és képalapú módszerek adaptálása vízgazdálkodási problémákra
- 6.12. Mesterséges intelligencia alapú szimulációs modellezés

Az egyes témakörökben kialakítandó szekciókba a kitöltött jelentkezési lap és a javasolt dolgozat egyoldalas tartalmi vázlatának beküldésével (az MHT honlapján elérhető online űrlappal, kivételes esetben postai küldeményben) lehet jelentkezni **2024. február 29-ig**.

Magyar Hidrológiai Társaság
1091 Budapest, Üllői út 25.
 rendezveny@hidrologia.hu
 (30)278-2695

Beküldési határidő:
2024. február 29.

JELENTKEZÉS DOLGOZATTAL

A Magyar Hidrológiai Társaság 2024. július 3-5. között
rendezendő XLI. Országos Vándorgyűlésén dolgozattal részt veszek.

Név:Beosztás:

Munkahely:.....

Munkahely postacíme:.....

irányítószáma:

Telefonszám:..... E-mail-cím:

Témakör száma:

Szerző(k):.....

A dolgozat címe:.....

Rövid tartalma:.....

A rendezvényen való részvételre a honlapunkon később megjelenő "Jelentkezés részvételre" című űrlap kitöltésével lehet majd jelentkezni.

A jelentkezési lap az Internetről is letölthető (www.hidrologia.hu).

Általános szerződési feltételek a konferenciára történő jelentkezés esetén:

A jelentkezési lap kitöltésével és megküldésével a jelentkező hozzájárul ahhoz, hogy az MHT a megadott személyes adatokat a rendezvényen való regisztráció, a rendezvényt érintő ügyekben való kapcsolattartás és tájékoztató anyagok küldése céljából a rendezvény záró napját követő 5 évig kezelje.

Az érintett jogosult arra, hogy hozzájárulását bármikor visszavonja. A hozzájárulás visszavonása nem érinti a hozzájáruláson alapuló, a visszavonás előtti adatkezelés jogszerűségét.

....., 2023.....

.....
alíráás

NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

Chongqing (Kína) <i>online/in-person</i>	2024.01.05-07.	Conference on Energy and Environmental Science http://www.icees.org
Tokió (Japán) <i>online/in-person</i>	2024.01.19-21.	International Forum on Clean Energy Engineering http://fcee.net/
Brisbane (Ausztrália) <i>online/in-person</i>	2024.02.02-04.	International Conference on Sustainable Energy Engineering http://www.icsee.org/
Isztambul (Törökország) <i>online/in-person</i>	2024.02.09-11.	International Scientific Research Center for Engineering and Smart Energy Conference http://www.srscee.com/icrese
Szeged	2024.02.13.	ZEISS Microscopy Training: Laser Scanning Microscopy info.microscopy.hu@zeiss.com
Tokió (Japán) <i>online/in-person</i>	2024.02.24-26.	Conference on Renewable and Clean Energy http://www.icrce.org/
Párizs (Franciaország) <i>in-person</i>	2024.02.25.	International Conference on Environment and Climate Change https://isfecc.org/Conference/131/ICECC/
Al Ain (Egyesült Arab Emírségek) <i>in-person</i>	2024.02.26-28.	Conference on Water Resources Management and Sustainability: Solutions for Arid Regions https://conferences.uaeu.ac.ae/warms2024/en/index.shtml
Bécs (Ausztria)	2024.02.27-28.	ÖWAV-Seminar: Energie auf Kläranlagen Online-Anmeldung>>>
Salzburg (Ausztria)	2024.03.07.	ÖWAV-Seminar: Überprüfung von Stau- und Hochwasserschutzanlagen Online-Anmeldung>>>
Kelowna, British Columbia (Kanada) <i>in-person</i>	2024.03.13-15.	Environmental Flow 2024 Conference http://www.environmentalfloows2024.ca
Matsue (Japán) <i>online/in-person</i>	2024.03.15-17.	International Conference on Geological and Civil Engineering http://www.isewe.org/
Matsue (Japán) <i>online/in-person</i>	2024.03.15-17.	Conference on Future Environment and Energy http://www.icfee.org/
Esztergom	2024.04.25-26.	Műszaki Térinformatikai Konferencia https://konferencia.gita.hu

BESZÁMOLÓK

TÁRSASÁGUNK ESEMÉNYEI

Kibővített elnökségi ülés

Társaságunk 2023. október 24-én, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Orczy úti Kollégiumának épületében kibővített elnökségi ülést tartott, melyre az elnökség mellett meghívták a Felügyelő Bizottság és a Fegyelmi és Etikai Bizottság tagjait, valamint az MHT bizottságainak, szakosztályainak és területi szervezeteinek elnökeit és titkárait is. A 2023-27 évek közötti időszak stratégiai programját is megalapozó megbeszélésen összesen 53 fő vett részt.

Az ülés főbb témái a tagfejlesztés, a fiatalok bevonása, a nagyrendezvények megújítása, a nyilvánosság növelése, valamint a költségvetési nehézségek megoldása voltak. Az ülésen elhangzott javaslatok kiértékelése megkezdődött, a konklúziókról a későbbiekben kapnak tájékoztatást a működési egységek. Az ülés főbb pontjait és megállapításait alapul veszik majd a Társaság 4 éves stratégiai tervének összeállítása során is, melynek tárgyalása a 2024. februári elnökségi ülésen várható.

* * *

Elnökségi ülés

Társaságunk elnöksége 2023. november 21-én tartott ülésének kezdetén dr. Váradi József társelnök üdvözölte a résztvevőket, majd az elnökség az elfogadott napirend szerint 6 témát tárgyalta és 6 határozatot hozott.

1. **Dr. Váradi József** társelnök beszámolt a közgyűlés óta történetéről.
2. **Dr. Rác Tibor** titkár tájékoztatást adott a 2024. évi munkaterv összeállításáról. Kiemelte, hogy a 2024. évre a Társaság szakosztályai, valamint területi és üzemi szervezetei összesen több mint 200 rendezvényt irányoztak elő, melyek közül 30 program kettő, vagy több szervezeti egység, illetve külső partnerszervezet közös rendezésében valósul majd meg. A nagyobb volumenű rendezvények esetében a Társaság Intéző Bizottsága (IB) kérte egyúttal a szervezeti egységeket, hogy biztosítsák az online csatlakozás lehetőségét. Az előterjesztett munkatervhez kiegészítő javaslatokat tettek továbbá dr. Ijjas István, valamint Lovas Attila elnökségi tagok, melyek későbbi megvitatását dr. Váradi József társelnök az IB elé utalta.

Az elnökség három hozzászólást követően a napirendi pontban az alábbi határozatot hozta:

15/2023.(11.21.) sz. elnökségi határozat: Az elnökség ellenvetés és tartózkodás nélkül, egyhangúlag elfogadja a Társaság 2024. évi munkatervét.

3. **Dr. Rác Tibor** titkár beszámolt a Társaság gazdasági helyzetéről és megjegyzéseket fűzött a meghívóhoz mellékelt pénzügyi táblázathoz. Elmondta, hogy a 2023. évre már csak tervezett, fix költségei vannak a Társaságnak és ismertette, hogy az MHT az évet várhatóan 2.189 MFt hiánnyal zárja majd. Az év végi hiány oka a területi szerve-

zetek tárgyevi túlköltése, melyet a korábbi években fel nem használt pénzügyi tartalékaik terhére szabályosan tettek.

Ezt követően **Pesel Antal** bizottsági elnök ismertette a Felügyelő Bizottság (FB) véleményét a Társaság 2023. évi gazdálkodása kapcsán. Elmondta, hogy a Társaság a 2023. évet nagyságrendileg 2 MFt hiánnyal zárja majd, ez azonban a gazdálkodásban nem okoz gondot, mivel a túlkölteshez a 2020. és 2021. évben a járványhelyzet miatt elmaradt rendezvények kapcsán felhalmozott pénzügyi tartalékok fedezetet biztosítanak. Az FB véleménye szerint a gazdálkodásban a költségek tervszerűek és kiszámíthatóak, a Társaság az inflációra való figyelemmel a pénzeszközeit biztonságos keretek közt leköti. Pozitívan alakultak a bevételi oldal pénzügyi bizonytalanságai is a 2023. májusi vezetőségváltás óta: az MHT több pályázaton is sikerrel szerepelt, valamint a kialakuló kapcsolati hálónak köszönhetően a jogi tagdíjakból származó bevételek is lassan emelkedtek. Összegezve az elhangzottakat a Bizottság elnöke elmondta, hogy a Társaság 2023. évi gazdálkodását, valamint a kialakuló tendenciákat az FB pozitívan értékeli, az MHT gazdasági helyzetét pedig megnyugtatónak minősíti.

Az elnökség egyhangúlag tudomásul vette a Társaság gazdálkodási helyzetéről szóló tájékoztatást.

- Dr. Váradi József** társelnök ismertette és indokolta a 2024. évi egyéni és jogi tagdíjakra vonatkozó, a Felügyelő Bizottság által már tárgyalt javaslatot, amely szerint mind az egyéni tagdíjak, mind pedig a jogi tagdíj minimális összege emelkedne. Az IB javaslata alapján továbbá a 2024. évtől a középiskolában igazoltan tanulói, illetve felsőoktatási intézményben igazoltan nappali tagozatos hallgatói jogviszonnyal rendelkező tagok tagdíjmentességet élveznének.

Az elnökség – nyolc hozzászólást és az azokra adott válaszokat követően – a napirendi pontban három határozatot hozott:

16/2023. (11.21.) sz. elnökségi határozat: Az elnökség 7 fő támogatása, 1 fő tartózkodása és 1 fő ellenzése mellett elfogadja a 2024. évi egyéni tagdíjakra vonatkozó előterjesztést. Ennek megfelelően a 2024. évi egyéni tagdíj rendes tagoknál 8.000,-Ft/fő; kedvezményes tagdíjat fizető (nyugdíjas, GYES-en vagy GYED-en lévő, illetve munkanélküli) tagoknál 4.000,- Ft/fő.

17/2023. (11.21.) sz. elnökségi határozat: Az elnökség 7 fő támogatása és 2 fő ellenzése mellett elfogadja, hogy a középiskolában igazoltan tanulói, illetve felsőoktatási intézményben igazoltan nappali tagozatos hallgatói jogviszonnyal rendelkező tagok a 2024. évtől tagdíjmentességet élveznek.

18/2023. (11.21.) sz. elnökségi határozat: Az elnökség ellenvetés és tartózkodás nélkül, egyhangúlag elfogadja, hogy a 2024. évi 100 %-os jogi tagdíj minimális összege 160.000,- Ft legyen. A jogi tagdíj minimális értékénél magasabb összeget fizető tagvállalatoknál a tagdíj nem emelkedik.

- Dr. Rác Tibor** titkár tájékoztatta az elnökséget, hogy a Társaság Alapszabályának 2023. februári, valamint Ügyrendjének 2023. májusi módosítását követően a közelmúltban az MHT bizottságainak közreműködésével sor került az Ügyrendi mellékletek felülvizsgálatára és az alapszabályi és ügyrendi módosítások átvezetésére. Az 1-11. Ügyrendi mellékletek módosítási javaslata az elnökségnek előzetesen megküldés-

re került. Az előterjesztett módosítási javaslatokhoz az ülés előtti napokban korrekciós javaslatokat tett a 7. Ügyrendi melléklet kapcsán Kovács Józsefné FB tag, valamint a 9. Ügyrendi melléklet kapcsán dr. Gayer József, a Lászlóffy Woldemár Diploma-munka Pályázat Bíráló Bizottságának elnöke, melyek az ügyrendi mellékletekben átvezetésre kerültek. Módosítási javaslatokat tett egyúttal a 7. és a 8. Ügyrendi melléklethez dr. Ijjas István elnökségi tag, azokat azonban összetettségük és a Társaság Alapszabályára gyakorolt hatásuk miatt az IB tárgyalja majd először.

Az elnökség egy hozzászólást követően a napirendi pontban az alábbi határozatot hozta:

19/2023. (11.21.) sz. elnökségi határozat: Az elnökség ellenvetés és tartózkodás nélkül, egyhangúlag elfogadja a Társaság 1-11. Ügyrendi mellékleteinek a további módosítási javaslatokkal egységes szerkezetbe foglalt módosítását.

6. **Dr. Szlávik Lajos** tiszteletbeli elnök ismertette, hogy a Hydrologia Hungarica Alapítvány alapítója az MHT, az alapítói jogokat (Alapító Okirat elfogadása, módosítása, személyi kérdések) a Társaság elnöksége gyakorolja. Mivel az Alapítvány Kuratóriumának és Felügyelő Bizottságának tagjai közül is többen kérték felmentésüket, illetve tisztségükről jelezték lemondási szándékukat, így a Társaság elnökségének döntenie kell a HHA vezető szerveibe új tagok felkéréséről, illetve tisztségviselők kijelöléséről. Tekintettel arra, hogy az Alapító Okirat az Alapítvány vezető szerveinek személyi összetételét is tartalmazza, ezért az okirat vonatkozó pontjait módosítani kell és a változást be kell jelenteni a Fővárosi Törvényszékhez. A módosítási javaslat részét képezi továbbá az Alapító Okirat több pontjának kisebb korrekciója is.

Az elnökség a napirendi pontban az alábbi határozatot hozta:

20/2023. (11.21.) sz. elnökségi határozat: Az elnökség ellenvetés és tartózkodás nélkül, egyhangúlag elfogadja a Hydrologia Hungarica Alapítvány Alapító Okiratának alábbiak szerinti módosítását: Gazdag Erzsébet volt Kuratóriumi tag törlésre kerül, és új Kuratóriumi tagként Dr. Szlávik Lajos György kerül bejegyzésre. Törlésre kerül egyúttal Fejér László Jenő elnöki és Papp Ferenc Miklós alelnöki tisztsége, új Kuratóriumi elnökként Dr. Szlávik Lajos György, alelnökként pedig Dr. Gergely Erzsébet kerül bejegyzésre. Törlésre kerül továbbá Dr. Szüts Korinna Mária volt FB tag és elnök, új FB tagként és elnökként Fülöp Péter Zsigmond kerül bejegyzésre. Továbbá a Hydrologia Hungarica Alapítvány Alapító Okiratának 4.1., 4.2. (1), 10.2., 10.2.6., 10.2.13., 10.4.2., 11. és 13.1. pontjait az előterjesztett javaslat szerint módosítja.

Az **egyéb témák** között szó volt továbbá:

- a Társaság egyéni és jogi tagjainak számáról, illetve a tagdíjbefizetésekről,
- az IB felhívására az MHT 70 év feletti, szenior tagjai által felajánlott adományokról,
- a Lászlóffy Woldemár és Sajó Elemér pályázatok eredményeiről,
- valamint a 2023. évi beszámolók bekéréséről.

Ezt követően **dr. Váradi József** társelnök – kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánva – az ülést bezárta.

* * *

Lászlóffy – Mosonyi diplomamunka pályázat eredményhirdetése

Társaságunk 2023. évi Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázatára 5 felsőoktatási intézményből 33 pályamunka érkezett be. A 2023. november 21-i díjátadó ünnepségen az alábbi pályázók munkájának elismerésére került sor:

alapképzés (BSc) kategória:

I. díj: Tikász Gergely	BME, Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék
II. díj: Bódizs Dalma	SZIE, Alkalmazott Fenntarthatóság Tanszék
II. díj: Szeleczi Balázs	ME, Hidrogeológiai-Mérnökgeológiai Intézeti Tanszék
III. díj: Berky Boglárka Réka	BME, Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék
III. díj: Juhász Balázs	NKE, Területi Vízgazdálkodási Tanszék
III. díj: Schrott Márton	BME, Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék

dicséret: Bátyi Attila, Bérczes Orsolya, Csizsér Boglárka Katica, Deli Balázs, Dobronyi Sándor, Eigen Fruzsina Flóra, Koós Dávid, Rusznyák Zsófia, Sárközi Tirza.

mesterképzés (MSc) kategória:

I. díj: Mikita Viktória	SZIE, Közlekedésépítési és Vízmérnöki Tanszék
II. díj: Horváth Ákos	SZIE, Közlekedésépítési és Vízmérnöki Tanszék
III. díj: Jenei Zsuzsanna	SZIE, Közlekedésépítési és Vízmérnöki Tanszék
III. díj: Steven Ragaiy William
Abdelshahid	ME, Hidrogeológiai-Mérnökgeológiai Intézeti Tanszék

dicséret: Strausz Tímea.

szakirányú továbbképzés (Szk) kategória:

dicséret: Katona Zsuzsa, Kis-Vajda Andrea.

Mosonyi Emil különdíjban részesült pályamunka:

Virág Katinka BME, Vízi Közmű és Környezetmérnöki Tanszék
Vízminőség-szabályozási stratégia kidolgozása a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág rendszerének üzemirányítási rendjébe történő beépítés céljából

* * *

Sajó Elemér pályázat eredményhirdetése

A vízügyi szakközépiskolások 2022/2023. tanévi Sajó Elemér pályázatára 4 iskolából 4 pályázat érkezett be. A 2023. november 21-i ünnepségen az alábbi diákok vehették át a díjakat:

I. díj: Szalay Barbara	Kisalföldi ASZC Roth Gyula Erdészeti Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium
II. díj: Papp Boglárka	Szegedi SZC Gábor Dénes Technikum és
Szakgimnázium
III. díj: Maros Adél Anita	Nyíregyházi SZC Vásárhelyi Pál Technikum

III. díj: Tóth Dávid Alexander Kaposvári SZC Lamping József Technikum és
Perpék Gergely Szakképző Iskola
Kovács András

A 2022/2023. évi Lászlóffy Woldemár diplomamunka, valamint Sajó Elemér pályázatok díjazottjainak méltatása az MHT honlapján november 22-től olvasható. A díjazottak névsora megtekinthető egyúttal társasági kitüntetettjeink honlapunkon (www.hidrologia.hu) elérhető kereshető adatbázisában is, a Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázat helyezettjei, Mosonyi Emil különdíj, illetve a Sajó Elemér pályázat nyertesei c. rovatokban.

* * *

Hydrologia Hungarica Alapítvány kuratóriumi ülése

Társaságunk Alapítványának Kuratóriuma és Felügyelő Bizottsága 2023. december 6-án tartott ülésén három napirendi pontot tárgyalta.

1. **Baross Károly**, az Alapító képviselője ismertette a HHA Alapító Okiratának az Alapító MHT elnöksége által 2023. november 21-én elfogadott módosításait, majd bemutatta az Alapítvány Kuratóriumának és Felügyelő Bizottságának (FB) új tagjait. A napirendi pont kapcsán 1 hozzászólás érkezett.
2. **Dr. Szlávik Lajos**, az Alapítvány elnöke tájékoztatást adott az Alapítvány vagyoni és pénzügyi helyzetéről. A napirendi ponthoz 1 hozzászólás érkezett.
3. **Dr. Szlávik Lajos** elnök ismertette az alapítványi célok megvalósítását szolgáló 2023. évi pályázatra beérkezett igényeket, majd a Kuratórium – 1 hozzászólást követően – egyhangú határozatot hozott a 2023-ban érkezett pályázatokból 4 pályázat összesen 2 millió Ft-os támogatásáról.

Az egyéb témák között **dr. Szlávik Lajos** elnök tájékoztatta a Kuratórium és az FB tagjait a HHA analóg filmes állományának új technikával történő újbóli digitalizálásáról és a folyamat aktuális állásáról, majd **Sziebert János** titkár tartott bemutatót a korábban, valamint az új technológiával digitalizált filmek közti különbségekről. Az egyéb témák között további hét hozzászólás érkezett, melyek megválaszolását követően **dr. Szlávik Lajos** elnök megköszönve a Kuratórium tagjainak aktív részvételét a döntéshozatalban, az ülést bezárta. Egyúttal minden Kuratóriumi és Felügyelő bizottsági tagnak kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánt.

* * *

Szeniorok köszöntése

Társaságunk vezetősége 2023. december 1-én a Dunamelléki Református Egyházkerület Székházában látta vendégül az idei évben 70., 75., 80., 85., 90. és 95. életévüket betöltött szenior tagtársakat.

A jó hangulatú rendezvényen a 173 kerek évfordulós meghívott közül 57-en vettek részt.

* * *

FELHÍVÁSOK

PÁLYÁZATOK

Pályázati felhívás a 2024. évi Lampl Hugó Emlékplakett elnyerésére

A belügyminiszter által alapított és adományozott elismerésekről szóló 37/2012. (VIII. 2.) BM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 26/B. § (1) bekezdése alapján Lampl Hugó Emlékplakett adományozható a tervezési, kivitelezési, technológiai, tájlesztetiki és környezetvédelmi szempontból kimagasló, gazdaságosan megvalósított, továbbá gazdaságosan üzemeltethető vízellátási létesítmény (a továbbiakban: létesítmény) tervezéséért, kivitelezéséért felelős természetes személynek, a létesítmény megvalósításában való meghatározó közreműködéséért, valamint az eredményesség érdekében kifejtett munkája elismerésére.

Az emléklakettet évenként egy, a pályázat benyújtásának évében vagy az azt megelőző három évben Magyarországon üzembe helyezett létesítmény tervezéséért, valamint egy, a létesítmény kivitelezéséért felelős természetes személy nyerheti el.

Az emléklakett elnyerésére a létesítmény tervezéséért és a kivitelezéséért felelős természetes személy együttesen nyújthat be pályázatot. A pályázat többször is benyújtható. Emlékplakett ugyanazon létesítmény tervezéséért, kivitelezéséért egy alkalommal nyerhető el.

A javaslatok véleményezésére létrehozott szakmai kuratórium a beérkezett pályázatokat az általános tartalmi és formai követelmények teljesülését követően, helyszíni bejárás és konzultáció alapján értékeli, valamint a Rendelet 30. mellékletében található bírálati lap szempontjai alapján minősíti. A döntést az elismerés adományozásáról a szakmai kuratórium felterjesztése alapján a belügyminiszter hozza.

A pályázat általános tartalmi és formai követelményei:

- A pályázat benyújtójának természetes személyazonosító adatai (neve, születési helye és ideje, anyja neve), elérhetősége.
- A létesítmény megnevezése, címe.
- A létesítmény tervezéséért felelős mérnök neve.
- A létesítmény kivitelezéséért felelős mérnök neve.
- Műszaki leírás. A kiviteli terv műszaki leírásának rövidített változata legfeljebb 15 oldal terjedelemben.
- Átnézeti helyszínrajz, amely bemutatja a létesítmény földrajzi helyét és a más létesítményekhez való kapcsolatát.
- Részletes helyszínrajz, a létesítmény jellemző méreteinek feltüntetésével.
- Technológiai folyamatábra (működési hossz-szelvény) – ha a mű bemutatásához szükséges –, amely tartalmazza a létesítmény fő méreteit és az egyes részek egymáshoz való csatlakozását, továbbá a lényeges technológiai adatokat.
- A pályázó által szükségesnek ítélt részlettervek az építményekről és építményrészekről.
- Gazdasági értékelés, amely tartalmazza a fajlagos anyag, energia és egyéb költségmu-tatókat, továbbá összehasonlítást más hasonló célú már működő berendezésekkel.

- Indokolása és bemutatása, hogy az adott terv, illetve a kivitelezés miben tekinthető az átlagtól eltérő műszaki megoldásnak.
- Kiegészítő dokumentumok a pályázat értékelésének elősegítésére: fényképek, az üzem működésének eredményeit igazoló dokumentumok, szakvélemények stb. (pl. vízjogi létesítési engedély, üzemeltetési engedély).
- A dokumentáció mérete: A/4 vagy ennek többszöröse, A/4 méretre hajtogatva.
- A pályázat nyelve magyar, és a pályázónak minden oldalt, illetve mindegyik dokumentumrészt aláírásával kell ellátnia.

Évente legfeljebb egy Lampl Hugó Emlékplakett elnyerésére kerülhet sor, amely elismerés átadására jelen pályázat esetében a Víz Világnapján – március 22-én – kerül sor.

A nyertes pályázat elismerése során egy, a tervezésért és egy, a kivitelezésért felelős természetes személy emléklakettet és adományozást igazoló oklevelet kap. A létesítményen az emléklakett adományozását igazoló emléktábla kerül elhelyezésre.

A pályázat benyújtásának, illetve postai feladásának határideje

2023. december 17.

A pályázatot a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság postacímére (1051 Budapest, József Attila u. 2–4., 1903 Budapest, Pf. 314) szíveskedjenek eljuttatni. A lezárt borítékra a „Lampl Hugó Emlékplakett pályázat” jelölést kérjük feltüntetni.

További felvilágosítást nyújt:

Csehné Beszterczán Judit (tel.: 06-70/489-7063; e-mail: judit.beszterczan@bm.gov.hu)

* * *

Javaslatkérés társasági kitüntetésekre

A Kitüntetések Bizottsága – az Alapszabály és a kitüntetések szabályzatának figyelembevételével – ezúton kéri Társaságunk minden tagját, hogy tegyen javaslatot a 2024. évi társasági kitüntetésekre.

Minden személyre külön javaslatot kérünk elkészíteni a mellékelt minta szerint. A kitüntetési javaslatok elkészítéséhez a Bizottság által megfogalmazott ajánlások nyújtanak segítséget, melyek a Társaság honlapján a javaslati űrlappal együtt elérhetők és letölthetők.

A Kitüntetések Bizottsága külön is kéri valamennyi szakosztály, valamint területi és üzemi szervezet vezetését – annak érdekében, hogy egyetlen, erre érdemes tagunkra vonatkozó javaslat se maradjon el – hogy még 2023-ban tűzzék napirendre a kitüntetésekre vonatkozó javaslattételt, és a szempontok alapos mérlegelésével készítsék el javaslataikat.

A javaslatokat kérjük a Társaság Titkárságára **2024. január 31-ig** megküldeni.

Nádor István
a Kitüntetések Bizottságának elnöke

Javaslat 2024. évi társasági kitüntetésre

1.	A kitüntetésre javasolt neve:
2.	A kitüntetésre javasolt születési helye és ideje (éééé/hh/nm):
3.	A kitüntetésre javasolt legmagasabb iskolai végzettsége, megszerzésének éve, s annak az intézménynek (az akkor érvényes, rövidítések alkalmazása nélküli) teljes neve, ahol ezt a végzettséget megszerezte:
4.	A kitüntetésre javasolt legmagasabb tudományos minősítése, megszerzésének éve, s annak az intézménynek (az akkor érvényes, rövidítések alkalmazása nélküli) teljes neve, ahol ezt a tudományos minősítést megszerezte:
5.	A kitüntetésre javasolt szakmai pályafutásának rövid összefoglalása (kizárólag a beosztások, munkakörök és időpontok felsorolásával; max. 8 sor)
6.	A kitüntetésre javasolt Társaságba lépésének időpontja, a Társaságban betöltött tisztségei, azok időszaka:
7.	A kitüntetésre javasolt korábbi társasági kitüntetései és azok adományozásának éve:
8.	A javasolt kitüntetés (esetleg vagylagosan több is, de ez esetben az elsőbbségi sorrend feltüntetésével):
9.	Annak a szakmai, társadalmi, ill. tudományos munkának a részletes és körültekintő méltatása, amely alátámasztja a kitüntetés adományozását (10-20 sor) – mellékletben
10.	A javaslattevés keltezése, a javaslattevő neve és aláírása:

Valamennyi rovatot kérjük kitölteni.

* * *

Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíj pályázat

Társaságunk pályázatot hirdet a 2024. évi

Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíj

elnyerésére.

A szakirodalmi nívódíj pályázat célja, hogy ösztönözzön a Magyar Hidrológiai Társaság munkaterületén végzett magas színvonalú, újszerű munka eredményeit bemutató, igényes szócikk írására, ezúton is elősegítve az új, hatékony módszerek, eljárások elterjesztését.

A pályázaton a Magyar Hidrológiai Társaság tagjai vehetnek részt a 2021-2023. években magyar vagy idegen nyelven, hazai vagy külföldi folyóiratokban, illetve kiadványokban megjelent szócikkkel. A nívódíjban évenként legfeljebb három szócikk írója, vagy írói részesíthetők. A nívódíjjal posztumusz megjelent cikk is díjazható. A nívódíj könyvért vagy önálló kiadványért nem adományozható. A pályázat feltétele, hogy a szócikk szerzője – szerzőinek legalább egyike – a pályázat meghirdetésekor már legalább három éve a Magyar Hidrológiai Társaság tagja legyen.

A nívódíj adományozásának feltételei és értékelési szempontjai a következők:

- az anyag újszerűsége (gyakorlati munka eredményeinek ismertetése esetén a bemutatott eljárás, módszer hazai újdonsága);
- a szócikk tárgyának világos megfogalmazása;
- a szakirodalmi áttekintés és az értékelés mélysége;
- a szócikk szerkezete, a logikus gondolatmenet;
- magyar nyelvű szócikkeknél a fogalmazás magyarossága;
- kutatási, vagy fejlesztési munka eredményeinek ismertetése esetén az alkalmazott kutatási módszerek tárgyilagossága.

A pályázatot benyújtó szerző(k) vagy az MHT szervezeti egységei egy témában lehetőleg egy pályamunkát nyújtsanak be. Több cikk akkor fogadható el egyetlen díjazásra javasolt publikációként, ha

- a szócikkek mindegyike megfelel a nívódíj szabályzatában rögzített követelményeknek,
- legalább az egyik szerző mindegyik szócikknél azonos,
- az időben később közölt szócikkek hivatkoznak az előbbiekre, mint előzményekre.

A szócikk benyújtásának szabályai:

- amennyiben a pályázatot benyújtó a szerző(k), a szerző(k) egyetértésével MHT tag, vagy az MHT valamelyik szervezeti egysége, a pályázatot a meghirdetést követő év január 31-ig a mellékelt pályázati adatlappal együtt kell benyújtani az MHT Titkárságára, vagy közvetlenül a bírálatra javasolt szakosztályhoz;
- idegen nyelvű szócikkrel történő pályázat esetén — az azonos esélyű szakmai bírálat érdekében — a tartalomhű magyar fordítást mellékelni kell.

A pályázat benyújtási határideje: 2024. január 31.

A szakirodalmi nívódíjak a 2024. évi közgyűlésen kerülnek kiosztásra.

A Vitális Sándor Szakirodalmi nívódíjjal kapcsolatos részletes információk megtalálhatók a www.hidrologia.hu honlapon.

Pályázati adatlap

a Magyar Hidrológiai Társaság Vitális Sándor Szakirodalmi Nívódíjára

A szakcikk adatai:

- szerző(k):
- cím:
- megjelenés pontos helye és ideje:
- cikk karakterszáma:

(idegen nyelvű cikk esetén az eredeti és a magyar fordításnak megfelelő cím is feltüntetendő!)

A pályázó/ ajánló adatai:

- név:
- elérhetőség:

(telefon és email cím, annak érdekében, ha kapcsolatfelvétel szükséges)

A bírálatra felkért szakosztály(ok):

.....
.....

(a cikk témája szerint illetékes, legfeljebb 2 szakosztály jelölhető)

Melléletek:

1. a cikk olyan elektronikus (PDF) formátuma, mely híven tükrözi a cikk eredeti formáját
2. idegen nyelvű szakcikkrel történő pályázat esetén – az azonos esélyű szakmai bírálat érdekében – a tartalomhű magyar fordítás

.....
dátum

.....
pályázó / ajánló aláírása

* * *

Sajó Elemér pályázat

Társaságunk immár 43. alkalommal hirdeti meg Sajó Elemérről, a kiváló vízimérnökről elnevezett pályázatát, melyre középfokú iskolák tanulóinak vízügyi és környezetvédelmi témájú pályamunkáit várja.

A Bíráló Bizottság a 2023/2024-as tanévben az alábbi témák feldolgozását javasolja:

1. A vízgyűjtő-gazdálkodás helyi feladatai (A Víz Keretirányelvből adódó feladatok az Európai Unió 2000/60/EK Víz Keretirányelvének tükrében)
2. Felszín alatti vízkészletek védelme
3. Helyi vízgazdálkodási problémák feltárása és bemutatása helyszíni tapasztalatok alapján
4. Árvízrel kapcsolatos kérdések (árvízveszély elhárítása, korszerű védekezési módok, védekezési tapasztalatok)
5. A vízi környezet védelme, vízi ökoszisztémák, vízminőség-védelem
6. A vízgazdálkodási tevékenység környezeti hatásai
7. Ivóvízminőség-javítás, vízellátási, csatornázási és szennyvíztisztító rendszerek
8. Számítógépek alkalmazása a vízügyi és környezetvédelmi feladatok megoldásában
9. A folyó élete (folyam- és tószabályozás, műtárgyak modellezése, kapcsolódó hidraulikai vizsgálatok)
10. Ésszerű tájgazdálkodás és vízgazdálkodás összefüggései
11. Víz és a klímaváltozás kapcsolata és hatásai hazánkban
12. Belvízhelyzet a lakóhely közelében
13. Különleges építéstechnológiák (pl. szádfalazás)

A pályamunkákat a Magyar Hidrológiai Társaság Titkárságára kell beküldeni (1091 Budapest, Üllői út 25., ugyintezo@hidrologia.hu) **2024. március 15-ig.**

További információk és a jelentkezési lap elérhető a Társaság honlapján:

www.hidrologia.hu

* * *

Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázat

A Magyar Hidrológiai Társaság 2024-ben is meghirdeti a

Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázatot.

1. A pályázatra az jelentkezhet, aki magyar felsőoktatási intézményben
 - alapképzés (BSc),
 - mesterképzés (MSc) (osztatlan, 5 éves képzés),
 - szakirányú továbbképzés (szakmérnök képzés, amely szakdolgozat készítéssel zárul)keretében a vízzel, a vízi környezet védelmével foglalkozó, magyar, vagy angol nyelvű diplomamunkát, szakdolgozatot készített.

2. A pályázatra benyújtott diplomamunka, szakdolgozat (a továbbiakban pályamű) tárgya legyen kapcsolatban a víz természetes, vagy társadalmi körforgásának valamilyen jelenségével. Érintsen valamilyen időszerű problémakört. Legyen világos, áttekinthető szerkezetű, szövege és ábra- (kép-) anyaga legyen egymással összhangban. Tekintse át a témára vonatkozó szakirodalmat, és arra helyesen hivatkozzon, abból helyesen idézen. Legyen a pályamű hasznosítható a társadalom számára. A pályamű legyen magas színvonalú, alkalmazza a tanultakat, és kiemelkedő gondolkodásmódot tükrözzön.
3. A Társaság a pályázatra benyújtott pályaművek közül – amennyiben azok megfelelnek a Lászlóffy Woldemár diplomamunka pályázat szabályzata 6. § 2. pontjában szereplő feltételeknek – a három kategória (BSc, MSc, szakirányú továbbképzés) mindegyikében évente egyet-egyét Mosonyi Emil különdíjban is részesíthet. A különdíjra pályázni nem kell, az arra alkalmas pályaműveket a bírálatot végző különbizottság választja ki.
4. A pályázatra a 2023. július 1-től 2024. július 15-ig terjedő időszakban megvédett diplomamunkák, szakdolgozatok nyújthatók be a 6. pontban megadott formátumban.
5. Feltétel, hogy a pályázó a benyújtás időpontjáig zárja le az adott képzési szintnek megfelelő tanulmányait, és védje meg a diplomamunkáját, szakdolgozatát.
6. A diplomamunka, szakdolgozat pályázathoz mellékelni kell:
 - a jelentkezési lapot,
 - a diplomamunkát/szakdolgozatot (nyomtatott formában és PDF változatban is),
 - a diploma/oklevél másolatát vagy az intézmény által kiadott igazolást a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) számú Kormányrendeletnek megfelelően,
 - a felsőoktatási intézményben született belső és külső bírálat szövegét,
 - az oktatási intézmény nyilatkozatát,
 - a pályamű egyoldalú tartalmi kivonatát.

Egyedül a diplomamunkát kérjük postai úton is, eredeti formában beküldeni Titkárságunkra, a többi, a pályázathoz szükséges fent felsorolt dokumentumot digitalizáltan szíveskedjenek megküldeni e-mailben az ugyintezo@hidrologia.hu e-mail címre.

Amennyiben a pályázat/ok benyújtása az oktatási intézmény részéről történik, úgy kérjük mellékletként csatolni az „Összesítő” című dokumentumot.

A jelentkezés határideje: 2024. július 31.

A jelentkezési lap, az oktatási intézmény nyilatkozata, a pályázati hirdetés, valamint a pályázat szabályzata letölthető a Társaság internetes honlapjáról (www.hidrologia.hu).

A pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére 2024 novemberében kerül sor.

A díjak oklevéllel és pénzjutalommal járnak. A díjazottakon túl az arra érdemes pályázók minden kategóriában dicséretben, könyvjutalomban részesíthetők.

A díjazottak – tagdíjfizetési kötelezettség nélkül – egy évre elnyerik a Magyar Hidrológiai Társaság tagságát, illetve – amennyiben már a Társaság tagjai – egy évig tagdíjmentessé-

get élveznek. A Társaság a pályázat eredményét (szerző, cím, díj) a Hidrológiai Tájékoztatóban, valamint a Társaság Híreiben és internetes honlapján is közzéteszi, valamint lehetőséget biztosít arra, hogy a díjazott diplomamunkák szerzői munkájuk rövid összefoglalását a Hidrológiai Tájékoztatóban megjelentessék.

* * *

TÁJÉKOZTATÓK

ÚJ CIKKEK

Vízinform – az MHT médiatámogatója

- Magyar-román együttműködés a tisztább Tiszáért, Marosért
- Hatalmas vízcsöveket fektettek a káposztásmegyeri Duna-parton
- Idén 150 éves Magyarország fővárosa A főváros ivóvízellátása 1873-2023 között 9. rész: A XXI. század eseményei
- 10 év „vízes eseményei visszakövethetők a Hírek rovatban http://www.vizinform.hu/cikk_list.php?start=0

* * *

Víz-hang – az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság lapja (2023. október)

- *Kerék Gábor, Maller Márton:* A 2023.augusztus havi Rába-árhullám hidrometeorológiai jellemzői és értékelése
- *Fodor Gréta Katalin:* Vízyűjtők, vízrendszerek: Holt-Marczal vízgyűjtője
- *dr. Bárdi Pál:* A Szigetközi mentett oldali vízpótlás szakmaközi alapjai <http://www.eduvizig.hu/eszak-dunantuli/rolunk/vizugyi-ujsagok>

* * *

Mérnök Újság – a Magyar Mérnöki Kamara lapja

- *Rozsnyai Gábor:* Még van elegendő víz, de ... (2023. november)
- *Csáki Tibor:* Interjú egy vb medencével
- *Reich Gyula:* Az előrejelzés nehéz dolog (2023. december)
- *Rozsnyai Gábor:* A magyarországi akkumulátorgyár-telepítés kihívásai
- *Dr. Püski András:* Uszodai légtechnika hibás tervezése

* * *

Aqua Mobile – a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság lapja (2023. ősz)

- *Kóbor István:* A Balaton tápanyagterhelésének mérlege
- *Berta Katalin:* Hajószállítás a Sió-csatornán a Balatonra

- *Takács Erzsébet*: Új eszköz laboratóriumunkban
<http://www.kdtvizig.hu/kozep-dunantuli/rolunk/vizugyi-ujsagok>

* * *

Sodorvonal – az Országos Vízügyi Főigazgatóság lapja (2023/3)

- *Dobó Kristóf, Sztojcssev Zsolt, Varga Balázs*: Révkomáromtól Siófokig – hajószállítás
- *Szabó Katalin*: Az európai zöld megállapodás (green deal) vízügyi kezdeményezései
- *Szigeti Ferenc, Bodolai Balázs*: Adatgyűjtési metodikák, felmérések
- *Farkas Ildikó*: Tőry Kálmán naplója – egy vízügyi szakértő Erdélyben
- *Láng István*: 70 éves a vízügyi szolgálat
<https://ovf.hu/rolunk/sodorvonal>

* * *

Bonum Publicum – a Nemzeti Közszerződési Egyetem lapja (2023. 6. és 7. szám)

- *Szabó Réka Zsuzsanna*: Modern mérőhajó segíti az oktatást és kutatást Baján
- *Kovács Lilla*: Hogyan oktassunk és tanuljunk a fenntarthatóságról?
- *Szabó Réka Zsuzsanna*: Bajáról San Diegóba a vízen keresztül vezet az út
- *Pálvölgyi Tamás - Nagy Andrea*: Vízérték, fenntarthatóság, klímaadaptáció
<https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/handle/20.500.12944/18228>

* * *

ÖWAV – Österreichische Wasser- und Abfallwirtschaft (9-10/23)

- *Meiqi Liu és tsai*: A PFAS előfordulása a Felső-Duna vízgyűjtőjén
- *Ali A. A. Obeid és tsai*: A PFAS előfordulása és fennmaradása a folyóparti szűrőrétegekben a Felső-Duna vízgyűjtőjén
- *M. Broer-Th. Rosmann-O. Gabriel*: Nyomanyagok emissziós modellezése a Duna vízgyűjtője hét mintaterületének példája alapján
- *M. Clara-H. Müller-Rechberger*: Mikroszennyezők a felszíni vizekben és a szennyvízkezelőkben: az Európai Bizottság javaslati az irányelv környezetminőségi szabványai beállításainak felülvizsgálatára...
- *O. Zoboli és tsai*: Nyom-szennyezők kezelése a Duna vízgyűjtő-területén

* * *

Pannon Egyetem Nagykanizsa – Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központ hírlevele

- Felnőttképzés – Informatikai felnőttképzés (Az informatika alapjai a vállalati struktúrában) <https://pen.uni-pannon.hu/blog/informatika/>
- Szakirányú továbbképzések [pr\[at\]pen.uni-pannon.hu](mailto:pr[at]pen.uni-pannon.hu)

* * *

MEGJELENT A VÍZÜGYI KÖZLEMÉNYEK 2023. ÉVI 1. FÜZETE

Tartalomjegyzék:

- Kertész József – Polgár Antal – Tuboly László:* A Nicki duzzasztómű rekonstrukciója
Papanek László – Benedek András – Papp Gergely: A Sajó Elemér (Tassi) többfunkció-
jú vízleeresztő műtárgy a Ráckevei (Soroksári)- Dunán
Kertész József – Sztás Sándor: A Dunakiliti duzzasztómű és kapcsolódó létesítményei-
nek felújítása és fejlesztése
Pannonhalmi Miklós: Halátjárók
Csiszár Endre – Szabó Zsóka – Mádlné dr. Szőnyi Judit: Célzott felszín alatti vízután-
pótlás (MAR) alkalmazása a hazai vízkészlet-gazdálkodási gyakorlatban
Szlávik Lajos: Adalékok az 1947-48-as szilveszteri felső-tiszai árvíz történetéhez
Szlávik Lajos: Kétszáz éve készült el Huszár Mátyás vízrajzi értekezése a Körös-vidékről
A vízügyi igazgatás nagy egyéniségei Takács Lajos (1923-2018)
Könyvismertetés A kistrátori duzzasztó Nicken *(Ismerteti: Szlávik Lajos)*
Könyvismertetés Fehér Károly: Szállítható szivattyúk alkalmazása a vízügyi gyakorlat-
ban *(Ismerteti: Szlávik Lajos)*

A VK 2023. évi 1. száma digitálisan, kereshető hasonmás formátumban elérhető:

https://library.hungaricana.hu/hu/view/VizugyiKozlemenyek_2023/?pg=0&layout=s

A Vízügyi Közlemények teljes megjelent állományának valamennyi lapszáma kereshető
hasonmás formátumban az alábbiakban érhető el:

https://library.hungaricana.hu/hu/collection/vizugy_VizugyiKozlemenyek/

* * *

ÚJ JOGSZABÁLYOK

Belügyminiszter fel-
hívása	A Vízügy szakmacsoport szakképesítései szakmai tanulmányi
versenyére a 2023/2024-es tanévben <i>(Hivatalos Értesítő 56.)</i>
1479/2023. (XI. 2.)
Kormányhatározat	Esztergom árvízvédelmi fejlesztése I. ütemének megvalósítása
érdekében szükséges kivitelezési feladatok forrásbiztosításáról
510/2023. (XI. 20.)
Kormányrendelet	A közhasználatú fürdők létesítéséről és üzemeltetéséről
21/2023. (XI. 23.)
ÉKM rendelet	Egyes hajózással összefüggő miniszteri rendeletek módosítá-
sáról
2023. évi LXXVII.
törvény	A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény
módosításáról
1530/2023. (XII. 5.)
Kormányhatározat	A vízügyi igazgatási szervezet 2023. április 1. és 2023. június
30. közötti vízkárelhárítási tevékenysége költségvetési fedeze-
tének biztosításáról

552/2023. (XII. 12.) Kormányrendelet	A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet, valamint az egyes vízgazdálkodási és kármentesítési célú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 309/2017. (X. 27.) Korm. rendelet módosításáról
558/2023. (XII. 13.) Kormányrendelet	A vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának különös szabályairól szóló 391/2017. (XII. 13.) Korm. rendeletnek a foglalkoztatottak fizetési fokozatait és illetményét érintő módosításáról
24/2023. (XII. 13.) EM rendelet	A Víziközmű-fejlesztési és Ellentételezési Alapról
25/2023. (XII. 13.) EM rendelet	A nem lakossági felhasználók víziközmű-szolgáltatási díjának megállapításáról
1550/2023. (XII. 13.) Kormányhatározat	A 2021–2027 programozási időszakban az egyes víziközmű ágazati beruházások megvalósítása érdekében szükséges intézkedésekről

(A jogszabályok forrása: <https://magyarkozlony.hu/>)

* * *

ÉVFORDULÓK

1199.

Az okiratok először emlegetik a római eredetű balfi fürdőt "Wolfss", vagy másként "Farkasd" néven.

1774.

Balla Antal vármegyei mérnök irányításával a hajózás érdekében megkezdődtek a Duna egész Pest vármegyei szakaszán (Visegrád és Ordas között) a rendszeres medertisztítási és karbantartási munkák, amelyeket egészen 1783-ig folytattak.

1824. január 13.

Megszületett Hollán Ernő (Szombathely), hadmérnök, akadémikus, a hazai alagsövezés egyik úttörője. A szabadságharc főtisztjeként Pétervárad erődítési parancsnoka volt. A kiegyezés után előbb közlekedési, majd honvédelmi államtitkárként dolgozott az államigazgatásban. A Magyar Mérnök Egylet megalapítója és első elnöke volt. (Elhunyt: Budapest, 1900. május 28.)

1849. január 15.

Megszületett Darányi Ignác (Buda), jogász, agrárpolitikus, a MTA I. tagja, 1878-1895 között a Tiszavölgyi Társulat központi bizottságának titkára, később kiemelkedő hatású földművelésügyi miniszter. (Elhunyt: Budapest, 1927. április 27.)

1874. január

Elcsitult az utolsó nagy kolerajárvány Magyarországon, amely mintegy 250 ezer áldozatot szedett szerte az országban, s hosszú évekre visszavetette a népesség szaporodását. A járvány kórokozója elsősorban az állóvizekben és pocsolyákban tenyészett, s az elvégzett vízimunkák sokat segítettek e közegészségügyi probléma megoldásában.

1874. január 24.

Megszületett Becker Ádám (Pölöske), mérnök, a Vág-szabályozás vezetője, a gyulai Folyammérnöki Hivatal főnöke. Munkája során azóta általánosan elterjedt folyószabályozási újításokat vezetett be: a dróthálós köhengerek alkalmazását, valamint a kavicsból készített műkö gyártását és széles körű felhasználását. (Elhunyt: Budapest, 1956. január 1.)

1899.

Az aradi kultúrmérnöki hivatal tervet készített a békéscsabai öntöző mintatelep berendezésére, amely telep a szikes területek öntözésének első kísérleti helyszíne volt Magyarországon.

1899. január 14.

Elhunyt Micskey Imre (Cece) mérnök, a Sárvízi Nádor Csatorna Társulat igazgató főmérnöke, aki az 1863-as aszály idején jelentős öntözési megoldásokat létesített a csatorna mentén. 1871-től a Közmunka és Közlekedési Minisztérium vízépítési osztályának vezetője és jeles szakíró volt. (Született: Mezöszentgyörgy, 1820. aug. 1.)

1924.

A Nemzetközi Dunabizottság (CID) és a Dunai Állandó Vízügyi Műszaki Bizottság (CRED) szabályozta a Duna-menti államok nemzetközi vízrajzi adatszéréjét. Ennek eredményeképpen kezdett működni a nemzetközi vízjelző szolgálat.

1949. január 26.

Megtartotta alakuló közgyűlését a Magyar Hidrológiai Társaság (MHT), amely szakosodás útján vált ki egykori anyaegyesületéből a Magyarhoni Földtani Társulattól, ahol 1917 óta annak egyik szakosztályaként működtek. Az MHT első elnökévé Vitális Sándor professzort választották.

1974. január 8.

A Dunai Vasmű egyik tartályának hibája következtében mintegy 4000 tonna pakura jutott a Dunába, s a folyó jobb partján egészen a Sió torkolatig mintegy 60 km hosszön szennyezte a vizet. Az elrendelt vízminőségi készültség kapcsán hét vízügyi igazgatóság és az ÁBK SZ kb. 1500 fős csapata vett részt a védekezésben. Ennek során közel 10 napos munkával összegyűjtötték a szabályozási művekre, zátonyokra lerakódott, darabokba összeállt szennyező anyagot.

1974.

Az Országos Közegészségügyi Intézet (OKI) először végzett vizsgálatokat a hazai ivóvizek nehézfém-szennyezettségi szintjének felmérésére. Tekintettel arra, hogy az egyre növekvő ütemű ipari tevékenység nem kívánt mellékhatásaként a hazai ivóvízszolgáltatás egyik legfontosabb bázisát, a felszíni vizeket egyre gyakrabban érték nehézfém szennyezések, az OKI 1976-ban a nagyobb városok vízellátása mellett valamennyi nagyobb felszíni víztisztító műre is kiterjedő országos felmérést végzett. A vizsgálat többek között megállapította, hogy a felszíni víztisztító berendezések egy részénél a tisztított víz higanytartalma meghaladta a tisztítóra érkezett nyersvíz higanytartalmát.

1974.

Megkezdődött a Kálló-Alsónyírvíz belvízrendszer fejlesztési programja, amelynek során a belvizek levezetésének megoldásán túl a tavaszi belvizek visszatartásával jóléti tavakat alakítottak ki Debrecen határában az Erdőpusztán. Az 1978-ban befejezett beruházást követően az erdős, vizes területen közel 3 km² szabad vízfelület állt a vízisportok és a horgászat rendelkezésére.

1999.

A Mezőgazda Kiadó gondozásában megjelent Bokody József vizitúra szakértő *"Kék vizeken – Vizitúrázók útikalauza"* című munkája. Ez a könyv a korábbi útikalauz bővített kiadása, amely még részletesebben ismerteti a hazai folyókat és vízfolyásokat, valamint számos ábrával és fotóanyaggal mutatja be a hazai vizitúra útvonalakat.

*Összeállította: Fejér László,
a Vízügyi Történeli Bizottság elnöke*

SZEMÉLYI HÍREK

KITÜNTETÉSEK

A 2023. év során a *Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem*

50 éven keresztül kifejtett szakmai tevékenységének elismeréséül

Dr. Csanády Mihály, Dr. Ijjas István, Prof. Dr. Juhász Endre és Dr. Winter János tagtársaink részére **arany doktori díszoklevelet**;

65 éven keresztül kifejtett szakmai tevékenységének elismeréséül

Gacsályi István tagtársunk részére **vas oklevelet**;

60 éven keresztül kifejtett szakmai tevékenységének elismeréséül

Hegedűs Sándor, Hullay Gyula, Seres Gyula és Dr. Winter János tagtársaink részére **gyémánt oklevelet**;

50 éven keresztül kifejtett szakmai tevékenységének elismeréséül

Dr. Bakonyi Péter, Czakóné Czédli Jolán, Gál András, Karászi Gáspár, Laki József, Nemes György Miklós, Pintér Ágnes Ilona és Raum László tagtársaink részére pedig **arany oklevelet** adományozott.

Csák János, a kultúráért és innovációért felelős miniszter

kiemelkedő muzeológiai tevékenysége elismeréseként a nyugállományba vonult

Kaján Imre volt múzeumigazgató részére a **Móra Ferenc-díjat**;

a több mint 25 éven keresztül végzett, példamutató oktatási tevékenység elismeréseként

Dr. Schmidt Rezső György egyetemi tanár részére az **Oktatói Szolgálati Emlékérem** (felsőoktatási tagozat) elismerést;

kimagasló szakmai tevékenysége elismeréseként

Dr. Jobbágy Andrea Katalin címzetes egyetemi docens részére a **Miniszter Elismerő Oklevelét** adományozta.

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából

kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréséül

Filyó János, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság, Szarvasi Szakasz mérnökség területi felügyelője részére **A Köz Szolgálatáért Érdemjel Ezüst Fokozatát**;

Csorbák Erika, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, Stratégiai Osztály osztályvezetője és **Király Zsolt**, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, Belvízvédelmi és Öntözési Osztály osztályvezetője részére **a Miniszteri Elismerő Oklevelet** adományozta.

Lantos Csaba energiaügyi miniszter nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából

Bese Barnabás, a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály főosztályvezetője részére **A Hulladékgazdálkodásért Érdemérmét**;

Krenner Róbert, a VASIVÍZ Zrt. vezérigazgatója és **Pápai Zoltán**, az Északdu-nántúli Vízmű Zrt. irányítástechnika-energetika vezetője részére **A Közszolgálatásért Érdemérm**et adományozta.

Gratulálunk kitüntetett tagtársainknak!

* * *

MEGEMLEKÉZÉSEK

Dr. Sujbert László (1933 – 2023)

Okleveles gyógyszerész (BOTE 1957), közegészségügyi és mikrobiológiai laboratóriumi vizsgálatok szakgyógyszerésze (SOTE 1973), az orvostudomány kandidátusa (MTA 1987), Dr. Med. Habil. (1995).

1957-től kezdődően a SOTE gyakornoka, tanársegédje, adjunktusa, docense, 1997-2005 között egyetemi tanára. 1994 és 1997 között a Semmelweis Egyetem Közegészségtani Intézetének igazgatóhelyettes professzora. Kutatási területei a klórdioxiddal kezelt ivóvíz minőségének vizsgálata, a fenntartható vízgazdálkodás biotechnológiai eljárásai, a vízkezeléskor keletkező mellékreakciótermékek kutatása, a vízellátás, csatornázás környezetegészségügyi kérdései. Munkássága keretében foglalkozott többek között a metilalkohol mérgezés kimutatásával, a levegő, a víz és a talaj toxiko-higiénés vizsgálatával, a hepatitisz-epidémia aetiológiai immunológiai és epidemiológiai kutatásával.

A BME vízellátás-csatornázás oktatásában használatos szakkönyvek lektorálását két évtizeden át végezte, biztosítva az egészségügyi szemlélet érvényesülését a felsőoktatásban.

Az MTA Vízellátási és Csatornázási albizottságának több mint 25 éven át volt tagja, és más bizottságok, testületek munkájában is részt vett. Tagja volt a *Népegészségügy* c. folyóirat szerkesztő bizottságának. Publikációinak száma több mint 100, ebből 55 magyar vagy idegen nyelvű folyóiratcikk, illetve könyvfejezet.

Társaságunk munkájában – a Vízellátási Szakosztály keretében – 2002 óta folyamatos aktivitással vett részt MHT kitüntetése: Tiszteleti tag: (2004)

* * *

Várszegi Csaba (1939 – 2023)

Okleveles gépészmérnök (BME 1962), okl. vízellátási és csatornázási szakmérnök (BME 1970). Pályafutását 1962-ben a GANZ-MÁVAG Gépgyárban gyártmánytervezőként kezdte, ahol a nagy teljesítményű vízturbinák teljesítmény-szabályozásával és a különleges, nagy átmérőjű elzárószervezetekkel foglalkozott. 1966-tól a Fővárosi Vízműveknél dolgozott különböző beosztásokban. Közben, 1970-1971-ben a Fővárosi Tanács Közmű osztályának vezetője volt. A Fővárosi Vízműveknél először üzemeltető mérnök, majd a Víztermelési osztály vezetője. Ezt követően 21 éven át főosztályvezető, majd főmérnök. 1993-tól 2000-ig a Fővárosi Vízművek Zrt. műszaki, majd szolgáltatási igazgatója. Már főosztályvezetőként a budapesti vízellátás teljes víztermelési és elosztási rendszerének

irányítása és a vízminőség ellenőrzése volt a feladata. Műszaki, majd szolgáltatási igazgatóként, és a Zrt. menedzsmentjének tagjaként a teljes budapesti vízellátás működtetéséért, rekonstrukciójáért és fejlesztéséért felelt.

Főbb munkaterületei voltak a budapesti víztermelő egységek villamos- és gépészeti át-emelőgépházak és tározók üzemének irányítása, a vízminőség-ellenőrzése, a (laboratóriumok, fertőtlenítő állomások) üzemeltetése. 2000-től (már nyugdíjasként) a VCSOSZSZ (utóbb MaVíz) szervezeténél dolgozott, mint szaktanácsadó és szakértő.

Mintegy félszáz hazai és külföldi szerzőként és társszerzőként megjelent szakcikke, valamint hazai és nemzetközi konferenciákon tartott előadásai jelzik tudományos aktivitását.

Munkásságát számtalan szakmai kitüntetéssel honorálták, többek közt a MaVíz Reitter Ferenc-díjával (2012), valamint a BM Vásárhelyi Pál-díjával (2019).

Társaságunk munkájában 1967 óta vett részt, a Vízellátási Szakosztályban évtizedeken át vezetőségi tagként, 1999-től 2020-ig mint elnök dolgozott, és több évig tagja volt az MHT Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának. Társasági kitüntetései: Pro Aqua emlékérem (1978), Vitális Sándor nívódíj (1988), Bogdánfy Ödön emlékérem (1999), Kvassay Jenő díj (2006), Tiszteleti tag (2010).

* * *

Vacsi Lajos (1941 – 2023)

A BME Építőmérnöki Karán 1966-ban szerzett diplomát. Az egyetem elvégzése után a kivitelezésben helyezkedett el. Munkahelyei VÍZEP Vízügyi Építő Vállalat, Mélyépítő Vállalat, AGROBER, ÚTVASÚT. Iránban is dolgozott egy repülőtér kivitelezésénél ifjú mérnökként. Munkája során számos nagy építkezésen részt vett szerte az országban, pl. a Tököli tűzvíz-tározó, az Inotai Alukohó kéményei, a Komjádi Uszoda medencéi, ill. M1, M7 autópályák, egyéb utak építése, hidak építése, Budapest legmagasabb házának építése. Az Út és Vasútépítő Vállalat minőségellenőrzési osztályvezetője volt; Dunakeszin beton-technológiai labort vezetett. Szakterülete volt a beton vízzáróságának és fagyállóságának szabályozása, növelése. Speciális vegyszerkádákat, medencéket is készített kollégáival együtt. Számtalanszor kérték fel szakvélemények megírására; számos újítást vezetett be. 1979-től volt az MHT tagja a Budapesti, majd Közép-Duna-völgyi Területi Szervezetben és a Vízépítési Szakosztályban.

* * *

Farkas Vince (1945 – 2023)

1963-ban érettségizett, majd a Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán, Vízépítő szakon szerzett diplomát. Első munkahelye a MÉM Tiszavidéki Mezőgazdaság-fejlesztési Irodája, ahol a kiskörei Vízlépcső és tározó hatásterületének mezőgazdasági vízgazdálkodás fejlesztésével foglalkozott. 1972-ben Vízgazdálkodási Szakmérnöki másoddiplomát szerzett. 1974-ben az OVH Vízhatszósítási Önálló osztályára került, ahol főelőadóként vízhasznosítási és vízrendezési feladatokat látott el. Munkaköre ellátása mellett, mint gyakorlatvezető oktató tevékenykedett a Műszaki Egyetemen, valamint a Kertészeti Egyetemen.

A DMRV-nél 1976-1979 között fejlesztési osztályvezetőként, 1979-től 1991-ig igazgató helyettes- főmérnökként, 1991-1993-ig megbízott igazgatóként, majd 1993-tól 2008 augusztusáig, nyugdíjba vonulásáig, vezérigazgatóként szolgálta a víziközmű-ágazatot.

Munkatársai által megbecsült vezetőként a Társaság minden évben eredményesen gazdálkodott, üzleti éveit nyereséggel zárta, pénzügyi helyzetét stabilan őrizte. Nevéhez köthető a kiterjedt regionális víziközmű-hálózat megépítése, fejlesztése; a vállalat közmű-üzemeltetési szervezeteinek kialakítása, az Üzemigazgatósági szervezetek létrehozása; a BNV nagydíjas Advance klórozó kifejlesztése; a minőségirányítási rendszer bevezetése a vízügyi ágazatban, a felszín alatti vas-mangántalanítás bevezetése, valamint a Nyugat-Nógrád Vízmű Kft. megalakítása.

Elévülhetetlen érdemeket szerzett a vállalat részvénytársasággá alakításában. A vezetői feladatai mellett kivette részét szakmai szervezetek (MHT, Mérnöki Kamara, MAVÍZ (VCSOSZSZ)) munkájában is. Munkája elismeréseként Vásárhelyi Pál díjjal tüntették ki. 2007-ben Vác város „PRO URBE díj” kitüntetéttje lett.

Társaságunkban 1977-től a Vízellátási Szakosztály és a DMRV Üzemi Szervezet tagja volt.

* * *

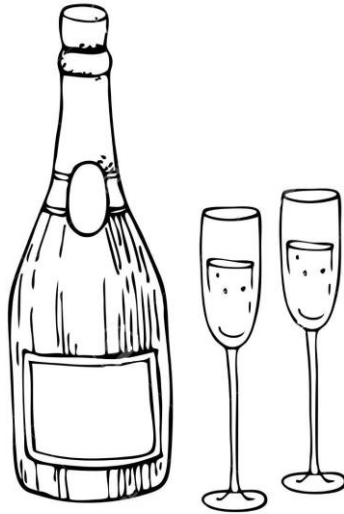
Dr. Lenténé Karkus Márta (1951 – 2023)

A BME Építőmérnöki Karán 1974-ban szerzett vízépítő mérnöki diplomát. 1974-1980 között a budapesti VIZIG-en tervező, vízrendező, majd 1985-ig az AGROBER irányító tervezője, 1987-ig a VIZÉP előkészítője, 1987-1990 között a Vízépítési Tröszt fejlesztési főmérnöke. 1990-től az OVF Árvízvédelmi és Folyószabályozási ill. Vízkárelhárítási főosztály munkatársa.

Egyik fő szervezője volt az 1965. évi Duna-völgyi, az 1970. évi Tisza-völgyi árvízvédekezések 30., ill. 25. évfordulója alkalmából Baján rendezett konferenciáknak, és az 1998. évi Felső-tiszai árvíz tapasztalatainak kiértékelése tárgyában megtartott rendezvénynek. 2003-ig az OVF Vízkárelhárítási főosztályán dolgozott, majd – a 2009. évi nyugdíjba vonulásáig – vezető főtanácsosként az Országos Környezetvédelmi-, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség Műszaki Szakértői Irodáján részt vett az autópályaépítések I. fokú környezetvédelmi engedélyezésében, valamint II. fokú környezetvédelmi- és vízügyi hatósági engedélyek munkáiban, képviselve az egységes vízkárelhárítási szakterületet.

Az MHT-nak 1974-2008 között volt a tagja. A Budapesti Területi Szervezetben és az Árvízvédelmi és belvízvédelmi Szakosztályban – melynek egy cikluson át titkára is volt – dolgozott. 1996-ban Pro Aqua emlékérem kitüntetést kapott.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

**Minden Kedves Tagtársunknak Kellemes Karácsonyi Ünnepeket
és Sikerekben Gazdag, Boldog Új Évet kívánunk!**

**Titkárságunk 2023. december 18. és 2024. január 7. között zárva tart.
Nyitás: 2024. január 8-án, hétfőn.**